

СТАРА СЛОВЕНСКА РЕЛИГИЈА

ПОРЕКЛО

Словени се појављују у Европи око 800 г.п.н.е. Из нама непознатог разлога пред крај старе ере долази до сеобе из тзв. прасловенске заједнице (околина Карпата и Дона, руске степе) у области источне, средње и југозападне Европе.

Око VI века н.е. прото-словенска језичка заједница се распада на три групе

- источну групу** где спадају Руси, Белоруси и Украјинци
- западну групу** (негде се назива и **балтичко-полапском**) где спадају Пољаци, Чеси, Словаци, Венди(нестали), Лужички Срби
- јужну групу** где спадају Словенци, Срби, Хрвати, Македонци, Бугари

Између VIII и IX века долази до христијанизације Словена, а у X веку насељавају територију између Русије и Грчке, Лабе и Волге.

ИЗВОРИ

Не постоји ниједан писани словенски документ из незнабожачког доба.

Изворе за проучавање словенске религије можемо поделити на:

-историјске

Први писани податак нам даје у VI веку Прокопије из Цезарије. Најважнији писани извори о словенској религији су *Кијевска хроника* (XII в.н.е.) која говори о покрштавању Руса за време Владимира I, и хроника Хелмолда Холда, *Словаријум*. Битне су латинске, немачке и данске хронике (Титмарова, Адама Бременског, Сакса Граматика, биографија Ота Бамбершког), византијске хронике (споменута Прокопијева, хроника Константина Порфирогенита), арапски писани споменици, средњовековни теолошки списи који забрањују незанбожачке обреде итд.

-археолошке

Ту спада неколико храмова и кипова/идола, али су до VI века непоуздани.

-фолклорне

У фолклору је сачувано сећање на паганска веровања.

ОПШТЕ ЦРТЕ СЛОВЕНСКЕ РЕЛИГИЈЕ

Стара словенска религија, као и друге индоевропске религије, била је „**природна религија**“ или „**природно-митолошка религија**“. Изражавала је однос људи према природи у оквиру њихових слабо развијених друштава, поготово у процесу материјалне производње. Најбитнија основа словенске религије су **веровања аграрног комплекса**, која представља општу основу старе паганске религије.

Најстарија веровања потичу из **сакупљачко-ловачких заједница**. И та веровања изражавају **анимизацију шуме** (у виду шумских демона) и **култ појединих шумских животиња**. Веровања у којима се говори о женским шумским демонима („вучја богородица“, култ медведице код балканских Словена) говоре нам о **првобитној матријархалној основи**. На крају, паганске богове замењују хришћански светитељи као заштитници звери и ова шумско-ловачка веровања добијају хришћански обрис. Нека веровања садрже тотемистичке елементе, а неке имају хтонско-лунарни карактер.

Са развојем земљорадње и сточарства долази до промене првобитног култа животиња, израженог у сточарској или аграрној жртви или у обредима са животињским маскама и симболичним жртвама за житни род и општу плодност. Касније су у овим обредима дивље животиње замењене домаћим.

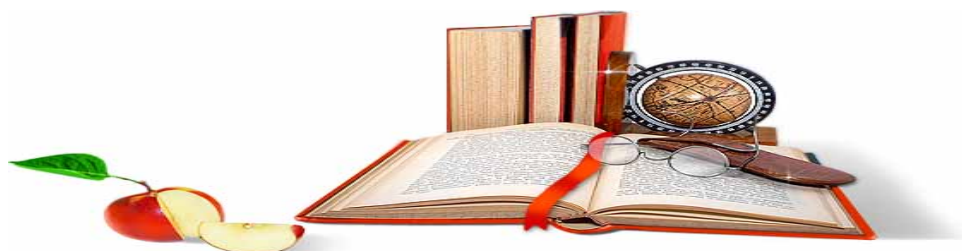
Култ дрвећа, биљака, извора и река је популаран и упражњаван од најстаријих времена па све до данас. Дрвећу и биљу су приписивана одређена плодотворна, заштитна и лековита својства. Поштовање светих гајева и појединачних стабала имало је за циљ преношење њихове мистичне снаге на усеве, стоку и људе. И поред неких разлика у облицима, овај култ је заједнички свим словенским народима.

Највећа подударност словенских веровања огледа се у аграрним обичајима. Они доследно изражавају анимистичко веровање о плодотворној снази последњег или првог пожњевеног класа, снопа или жетвеног венца и груписани су око јесење или пролећне сетве, жетве и вршидбе. Обичај „божје браде“ од остављеног класа указује на повезивање анимистичко-магијских веровања са обичајима о неком вишем божанству атмосферског неба (нпр. брада Св. Илије, Спасова брада, Волосова брада, Перунова брада. Она је света и

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET -----**

BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI**, **DIPLOMSKI** ILI **MATURSKI** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com